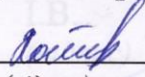

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»

Допускається до захисту

завідувач кафедри обліку і оподаткування

(підпис) доцент С.М. Хомовий
вчене звання, ініціали, прізвище

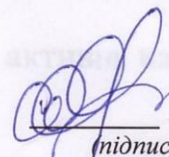
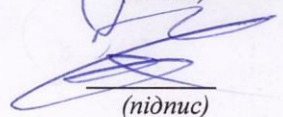
« 31 » 10 2024 року

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА МАГІСТРА

**ОБЛІК ТА АНАЛІЗ НАРАХУВАННЯ АМОРТИЗАЦІЇ НЕОБОРОТНИХ
АКТИВІВ НА ПАТ «ШАМРАЇВСЬКИЙ ГРАНІТНИЙ КАР'ЄР»**

Тема: Облік та аналіз нарахування амортизації необоротних активів на ПАТ «Шамраївський

Виконав: Сторожук Олексій Михайлович
прізвище, ім'я, по батькові

(підпис)

(підпис)

Керівник: д.е.н., професор Свиноус І.В.
вчене звання, прізвище, ім'я, по батькові

Рецензент: д.е.н. професор Гринчук Ю.С.
вчене звання, прізвище, ім'я, по батькові

(підпис)

активів.

3. Економічний аналіз нарахування та використання амортизації

Я, Сторожук О. М. засвічую, що кваліфікаційну роботу магістра виконано
з дотриманням принципів академічної доброчесності.

ґрунтуються на працях українських і зарубіжних авторів; законодавчих,

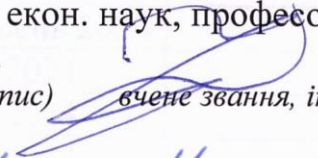
нормативних та інструктивних документах і положеннях, що діють в Україні.

Біла Церква – 2024

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»

Затверджую
гарант ОПП «Облік і оподаткування»
д-р екон. наук, професор Свиноус
І.В.

(підпис) вчене звання, ініціали, прізвище

« 4 » 11 20 23 року

ЗАВДАННЯ
на кваліфікаційну роботу здобувача
Сторожука Олексія Михайловича
прізвище, ім'я та по батькові

Тема: Облік та аналіз нарахування амортизації необоротних активів на ПАТ «Шамраївський гранітний кар'єр»

Перелік питань, що розробляються в роботі:

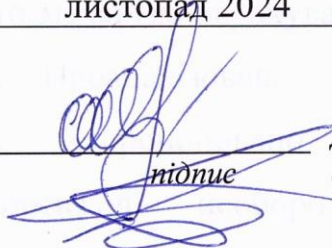
1. Економіко-правові засади обліку та аналізу амортизації в Україні.
2. Порядок нарахування, використання та обліку амортизації необоротних активів.
3. Економічний аналіз нарахування та використання амортизації

Вихідні дані. Теоретичні та методологічні аспекти дослідження ґрунтуються на працях українських і зарубіжних авторів; законодавчих, нормативних та інструктивних документах і положеннях, що діють в Україні. Інформаційною базою виконаного дослідження стали дані ПАТ «Шамраївський гранітний кар'єр».

Календарний план виконання роботи

Етап виконання	Період виконання	Відмітка про виконання
Огляд літератури	січень-лютий 2024	
Теоретико-методична частина	березень-квітень 2024	
Аналітична частина	травень-липень 2024	
Рекомендаційна частина	серпень-вересень 2024	
Оформлення роботи	жовтень 2024	
Перевірка на плагіат	жовтень 2024	
Попередній розгляд на кафедрі	жовтень 2024	
Подання на рецензування	листопад 2024	

Керівник роботи

д.е.н. І.В. Свиноус
вчене звання, ініціали, прізвище

Здобувач

підпис

О. М. Сторожук

Дата отримання завдання « 7 » 11 2023 р.

Анотація

Сторожук О. М. Облік та аналіз нарахування амортизації необоротних активів на ПАТ «Шамраївський гранітний кар'єр» – Рукопис.

Кваліфікаційна робота магістра на присвоєння кваліфікації магістра з обліку та оподаткування за освітнім ступенем магістра за освітньою програмою – Облік та оподаткування. – Білоцерківський національний аграрний університет, Біла Церква. – 2024_р.

В кваліфікаційній роботі досліджено економічну суть амортизація необоротних активів. Розглянуто механізм нарахування амортизація по різних групах необоротних активів. Проаналізовано існуючу систему обліку амортизаційних відрахувань. Запропоновано шляхи удосконалення бухгалтерського обліку амортизації необоротних активів суб'єктів підприємницької діяльності.

Ключові слова: амортизація, облік, амортизаційні нарахування, необоротні активи.

Annotation

Storozhuk O. M. Accounting and analysis of depreciation of non-current assets at PJSC "Shamrayivsky granite quarry" - Manuscript.

Master's qualification work for awarding the Master's qualification in Accounting and Taxation for the Master's degree in the educational program - Accounting and Taxation. – Bila Tserkva National Agrarian University, Bila Tserkva. – 2024

The qualification work examines the economic essence of depreciation of non-current assets. The mechanism of calculating depreciation for different groups of non-current assets is considered. The existing system of accounting for depreciation deductions was analyzed. Ways to improve the accounting of depreciation of non-current assets of business entities are proposed.

Key words: depreciation, accounting, depreciation charges, non-current assets.

ЗМІСТ

Вступ	3
РОЗДІЛ 1. ЕКОНОМІКО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ОБЛІКУ ТА АНАЛІЗУ АМОРТИЗАЦІЇ В УКРАЇНІ	6
1.1. Економічна сутність амортизації	6
1.2. Основні проблеми та економіко-правові засади амортизації необоротних активів	12
1.3. Організаційні основи побудови обліку та аудиту на ПАТ «Шамраївський гранітний кар'єр»	23
Висновки до розділу 1	31
РОЗДІЛ 2. ПОРЯДОК НАРАХУВАННЯ , ВИКОРИСТАННЯ ТА ОБЛІКУ АМОРТИЗАЦІЇ НЕОБОРОТНИХ АКТИВІВ	33
2.1. Методи нарахування амортизації та їх класифікація	33
2.2. Удосконалення обліку нарахування та використання амортизації на ПАТ „Шамраївський гранітний кар'єр”	52
2.3. Зарубіжний досвід нарахування амортизації	59
Висновки до розділу 2	61
РОЗДІЛ 3. ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ НАРАХУВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ АМОРТИЗАЦІЇ	63
3.1. Аналіз впливу методів амортизації на прибуток та грошовий потік підприємства	63
3.2. Організаційні засади побудови обліково-аналітичної системи нарахування та використання амортизації	70
Висновки до розділу 3	86
ВИСНОВКИ	88
ЛІТЕРАТУРА	90
Додатки	

ЛІТЕРАТУРА

1. Жук В. Амортизація активів підприємств у воєнний час. Облік і фінанси. - 2022. №1. С. 5-12.
2. Стадницький Ю.І. Амортизація основних засобів: класифікація підходів // Наука і економіка: науково-теоретичний журнал Хмельницького економічного університету. 2011. Вип. 4(24). С. 72–78.
3. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 16 «Основні засоби» URL: <https://ips.ligazakon.net/document/MU17035>
4. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби», затв. Наказом Міністерства України від 27.04.2000 р. № 92. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00>
5. Matheson E. The depreciation off actories and their valuation. Published by E. & F. N. Spon Ltd, London, 1884. 124 p.
6. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 8 «Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки». URL: <https://ips.ligazakon.net/document/view/mu17031>
7. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI (із змінами і доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
8. Амортизаційна політика у воєнний час: пропозиції. Федерація аудиторів, бухгалтерів і фінансистів АПК України. URL: <http://federation.faaf.org.ua/novini/194-amortizatsijna-politika-u-voennij-chas-propozitsiji.html>
9. Zhuk V., Trachova D., Sakhno L., Demchuk O. Accounting Essence of Amortization Policy. In Nadykto V. (eds) Modern Development Paths of Agricultural Production: Trends and Innovations (pp. 583-592).
10. Любар О. О. Амортизація: економічна сутність, особливості нарахування та відображення в бухгалтерському обліку. Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики. 2017. №4. С. 117-131.
11. Виговська Н. Г. Методи амортизації: проблема вибору оптимального варіанту. Вісник ЖІТІ. 2016. №9. С. 38-42.

12. Гуцаленко Л.В. Обліково-інформаційна система забезпечення управління сільськогосподарським підприємством. Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики. 2016. №8. С. 82-92.
13. Здирко Н.Г. Адаптація міжнародних стандартів фінансової звітності в сільськогосподарському виробництві. Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики. 2016. №12. С. 92-100.
14. Ізмайлов Я.О. Облік нарахування амортизації необоротних активів та її використання на фінансування інвестиційної діяльності експортоорієнтованих підприємств. Вісник КТУ. 2021. Вип. 27. С. 267-271.
15. Івченко Л.В. Вплив методів нарахування амортизації на фінансовий результат підприємства. Науковий вісник Херсонського державного університету. 2015. Випуск. 15. Частина 1 С. 141-145.
16. Кадацька А.М. Економічний зміст та функції амортизації основних засобів. Глобальні та національні проблеми економіки. 2016. Випуск 13. С. 572-575.
17. Карасевич І.В. Проблемні питання обліку та нарахування амортизації основних засобів в сучасних умовах господарювання. Наука й економіка. 2013. Вип. 2. С. 71-74.
18. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби». Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 27.04.2000 р. № 92.
19. Трачова Д.М. Формування окремих елементів амортизаційної політики підприємства. Глобальні та національні проблеми економіки. 2016. Випуск 14. С. 1006-1009
20. Касьянова В. О. Амортизація основних засобів: методи нарахування та організація обліку. Економічний вісник Донбасу. 2013. №2. С. 117-122.
21. Ображей Ю. К. Амортизація основних засобів в обліковій політиці підприємства. Економічні науки. Сер. : Облік і фінанси. 2013. Вип. 10(4). С. 62-68.
22. Бобко В. В. Амортизація основних засобів: термінологія та сучасні підходи. Економічні науки. Серія : Облік і фінанси. 2014. Вип. 11(2). С. 46-51.

23. Архипенко С. В. Основні засоби та амортизація: особливості бухгалтерського та податкового обліку. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія : Економічні науки. 2014. Вип.8(6). С. 198-202.
24. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку – 7 «Основні засоби» [Електронний ресурс] : Верховна Рада України від 27 квітня 2000 року № 92. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.
25. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16 липня 1999 р. № 996-XIV, редакція від 1 січня 2007 р. на підставі 3422-15 // Законопроекти / Упр. комп'ютериз. систем Апарату Верховної Ради України. 2006. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=996-14>.
26. Загальні вимоги до фінансової звітності // Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 (Наказ МФУ від 7 лютого 2013 р. № 73): за станом на 10 листопада 2013 р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>.
27. Методичні рекомендації щодо облікової політики підприємства: Наказ Міністерства фінансів України від 27 червня 2013 р. № 635. URL: <http://www.nau.kiev.ua>.
28. Ночовна Ю.О., Кулик В.А. Сучасний стан та проблеми формування облікової політики підприємства. Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку. 2013. № 776. С. 141–146.
29. Порохнавець, Я. А. Амортизація необоротних активів у видобувній галузі: вітчизняний та міжнародний аспекти. Економічний аналіз : зб. наук. праць 2014. Том 15. №2. С. 169-176.
30. Святенко І.М. Формування облікової політики підприємства відносно обліку основних засобів. Проблеми і перспективи розвитку підприємництва. 2014. № 1. С. 143–147.
31. Довгопол, Н. Амортизація: предметна сутність і ступінь впливу на відтворення основних засобів. Бухгалтерський облік і аудит. 2020. №12. С.3-13.

32. Войнаренко М.П. Інформаційно-аналітичне забезпечення функціонування механізму управління амортизаційною політикою підприємства. Економіка: реалії часу. 2013. №5. С. 192–198.
33. Глушко О.В. Амортизація, як джерело фінансування відтворення довгострокових біологічних активів рослинництва: обліково-аналітичний аспект. Економіка. Фінанси. Право. 2013. №12. С. 28–30.
34. Голозубова Ю.В. Аналіз методів нарахування амортизації та їх порівняльна характеристика. Управління розвитком. 2014. №7. С. 111–114.
35. Карасевич І.В. Проблемні питання обліку та нарахування амортизації основних засобів в сучасних умовах господарювання. Наука й економіка. 2013. Вип. 2. С. 71–74.
36. Kondrziuk O. organizacyjny polityki rachunkowości zgodnie z MSSF. *Periodyk naukowy Akademii Polonijnej, Częstochowa, Akademia Polonijna w Częstochowie*, 2017, 24 (2017) nr 5, s.121-133.
37. Безверхий К.В. Інформаційний комплекс облікової системи та звітність в Україні: монографія. К.: «Центр учбової літератури», 2014 р. 184 с.
38. Ботьботенко І.В. Передумови та практика впровадження міжнародних стандартів фінансової звітності в облікову систему України. Науковий вісник Херсонського державного університету. Економічні науки. Вис. 16, ч. 1. 2016. С. 131-134.
39. Голов С.Ф. МСФЗ у форматі Мінфіну. Бухгалтерський облік і аудит. 2013. №4. С. 3-8.
40. Постанова Кабінету Міністрів України № 1075 від 06.09.1996 р. «Про затвердження Положення про порядок визначення амортизації та віднесення амортизаційних відрахувань на витрати виробництва (обігу)» // <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1075-96-%D0%BF>
41. Наказ Міністерства фінансів України від 12.12.2003 р. «Про внесення змін до наказу Міністерства фінансів України від 30 листопада 1999 року № 291» // <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1254-03>

42. Кафка С. М. Амортизація необоротних активів підприємства: суть та призначення. Вісник Приазовського державного технічного університету. Серія : Економічні науки. 2017. Вип. 33. С. 185-191.
43. Гарасим П. М. Облікова концептуалізація основних засобів та їх зносу у П(С)БО ТА М(С)БО: теоретико-методологічний аспект. Науковий вісник Ужгородського університету. Серія : Економіка. 2015. Вип. 1(2). С. 15-19.
44. Бойко І.Є. Аналіз основних проблем обліку амортизації основних засобів в контексті Податкового кодексу України. Вісник ХНУ. 2012. № 5. С. 227-230.
45. Безверхий К.В. Облікові документи як первинна складова обліково-звітної інформації підприємства. Європейський вектор економічного розвитку. 2013. №1(14). С. 11-18.
46. Шматковська Т.О. Раціоналізація організації облікового процесу операцій з основними засобами в аспекті підвищення ефективності використання цих активів на підприємстві. Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки, серія: Економічні науки. 2013. №5(254). С. 124-129
47. Осіпчук Г.С. Система первинного обліку амортизації як джерела відтворення основних засобів підприємства. Вісник ЖНАЕУ. 2021. №1, т. 2. С. 343-355.
48. Пилипенко Л. М. Концептуально-теоретичні основи бухгалтерського обліку амортизації та зносу необоротних активів підприємства. Економічний простір. 2018. №134. С. 195-204.
49. Кадацька А.М. Економічний зміст та функції амортизації основних засобів. Глобальні та національні проблеми економіки. 2016. Вип. 13. С. 572-575.
50. Кравчук Н.В. Удосконалення методики формування амортизаційного фонду на цілі відтворення засобів праці підприємствами цукрової промисловості: обліковий аспект. Глобальні та національні проблеми економіки. 2015. Вип. 3. С. 889-894.

51. Півняк Ю.В. Дослідження основних концепцій та функцій амортизації. Науковий вісник: Фінанси, банки, інвестиції. 2013. №2. С. 135-138.
52. Приймак Н.С. Амортизація та її функції у господарській діяльності підприємства. Наукові праці КНТУ. Економічні науки. 2019. Вип. 16. Частина 1. С. 194-201.
53. Стадницький Ю.Г. Амортизаційна політика як потенційний чинник поліпшення інвестиційного клімату в Україні. Актуальні проблеми економіки. 2022. №11. С. 33-37.
54. Яремко І.Я. Знос і амортизація необоротних активів – інструмент оцінки капіталу підприємства: монографія. Львів: Новий світ, 2013. – 148 с.
55. Попович В. І. Облік основних засобів: порівняльний аналіз МСБО та П(с)БО. Вісник Національного університету “Львівська політехніка”. 2012. № 721. С. 216–219.
56. Гораль Л. Т. Практичні аспекти реалізації облікової політики щодо подальших витрат на основні засоби Облік і фінанси. 2018. №3. С. 19-28.
57. Шендригоренко М. Т. Основні засоби: проблемні аспекти визначення та організації документообігу на підприємствах. Вісник Донецького національного університету економіки і торгівлі ім. Михайла Туган-Барановського. Серія : Економічні науки. 2017. №2. С. 93-100.
58. Гуцаленко, Л. В. Організація обліку та аудиту основних засобів. Економіка і суспільство. 2017. №8. С. 741–747.
59. Макурін А. А. Удосконалення методики розрахунку амортизації на основні засоби на підприємствах вуглевидобувної промисловості. Науковий вісник Ужгородського університету. Серія : Економіка. 2016. Вип. 1(1). С. 469-474.
60. Колумбет О. П. Економічний зміст амортизації необоротних активів та проблеми її нарахування в умовах сталого розвитку. Формування ринкових відносин в Україні. 2012. №.1. С. 82-87.